

gaa den anden Vej, at forhøje Honoraret for deres Arbejde. Jeg er nu ingenlunde enig med det ærede Medlem i, at det størst mulige Antal Timer for Forskolerne Børn er det bedste, en Forøgelse deraf en Fremgang, en Nedsættelse deraf en Tilbagegang for Undervisningen. Det er ingenlunde givet. Naar Smaabørn i Forskolen faa den Undervisning, Skoleloven af 1899 har bestemt for dem, kunne de uden Skade vente med Haandgerningsfaget, indtil de have fyldt 10 Aar og dermed komme ud af Forskolen. Lige saa lidt er jeg enig med det ærede Medlem i, at det for Forskolelærerinderne blot vilde have Betydning at faa højere Honorar, saa kunde det godt gaa med de mange Timer, der paalægges dem. Jeg udtalte i Gaar, at det ogsaa gjaldt om, at Forskolelærerinderne ikke overbebyrdes, selv med deres Villie, og det fastholder jeg. Det er ikke gjort med at sige, at Forskolelærerinderne have ganske vist faaet en Mængde Timer udenfor Forskolen, men saa faa de ogsaa dobbelt saa højt Honorar derfor, som Skoleloven havde tiltænkt dem. Det er ingenlunde gjort hermed, og jeg tror vedblivende, at den Vej, vi maa gaa, er noget at indskrænke det Timetal, der paalægges Forskolelærerinderne i Haandgøring udenfor deres egen Skole, og at man ogsaa meget vel vil kunne væsentlig indskrænke eller helt gemme Undervisning i Haandgøring, indtil Børnene komme fra Forskolen ind i Hovedskolen.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) omtalte Tilskuddet til Københavns Kommunes Skolevæsen. Jeg skal her erindre om, at den første direkte Bevilling fra Statskassen til Kommunerne som Løntillæg til Lærere og Lærerinder blev given ved Bevillinger paa Finanslovene for 1878—79—80. Beløbet var 300,000 Kr. og uddeltes gennem Skoleraadene til Købstædernes og Landkommunernes Skolevæsen. Der var altsaa ikke Tale om noget Tilskud til København. I Samlingen 1880—81 fremsattes derefter Lovforslag om Bevilling af den samme Sum, det vedtoges, og en saadan Bestemmelse fortsattes nogle Gange. Da Regeringen saa i 1895—96 fremsatte Forslag til en ny Skolelov, mødte man i dette for første Gang Tanken om et Tilskud ogsaa til Københavns Kommune. Det hedder i Motiverne: „Fra Københavns Kommunalbestyrelse og Skoledirektion har der gentagne Gange været indgivet Andragender til Regeringen om Tilskud af Statskassen til Dækning af Kommunens

Udgifter til dens Skolevæsen. . . . Det er i disse Andragender gjort gældende, at der i Betragtning af det betydelige Beløb, som Staten i dette Øjemed yder til Landets øvrige Kommuner, formentlig maatte være Grund til ogsaa at lade Københavns Kommune tilflyde nogen Hjælp til samme Formaal.“ Regeringen udtaler derefter, at den hidtil ikke har fundet tilstrækkelig Anledning til at stille Forslag om en saadan Bevilling — der var altsaa givet en aarlig Bevilling paa 300,000 Kr. til Landets øvrige Kommuner —, men, hedder det videre i Motiverne, nu „skønner man ikke rettere, end at Sagen maa stille sig noget anderledes, naar Statshjælpen til de øvrige Kommuner forøges saa væsentligt, som i nærværende Lovforslag er foreslaet, og Formaalet for Hjælpen desuden udvides til at omfatte andre Sider af Skolevæsenet end dem, der have Hensyn til Forbedring af Lærernes Lønning.“ Man mente altsaa nu at kunne tage Hensyn til det flere Gange fra Københavns Kommune indgivne Andragende om Tilskud og foreslog saa dette saaledes, som det blev vedtaget og ogsaa senere har været fastholdt, udregnet efter Børnetallet i Københavns offentlige Skoler. Det hedder, at man har anset det for rettest „kun at tage Hensyn til de forøgede Bidrag, som Staten efter Forslaget vil komme til at udrede til Landets øvrige Kommuner, saaledes at Tilskuddet beregnes efter det Forhold, i hvilket Børnetallet i Københavns offentlige Skoler staaer til det tilsvarende Antal i det øvrige Land.“ Herefter blev saa Tilskuddet til Københavns Kommune beregnet til 170,000 Kr., hvilket Forslag blev vedtaget, ganske vist med en Del Betænkelighed, ligesom det ogsaa af de oplæste Motiver viser sig, at Regeringen havde haft Betænkelighed ved at foreslaa Tilskud ogsaa til Københavns Kommune.

Det er den samme Regel, Beregningen efter Børnetallet, der den Gang vedtoges, som nu foreslaas. At København skulde have nøjagtig lige saa meget pr. Barn som de andre Kommuner, hvis Skolevæsen ganske anderledes ligger under Statens Overblik, er ikke i og for sig givet. Det maa heller ikke glemmes, at det Lovforslag, vi her behandle, lægger jo ikke ny Byrde paa Københavns Kommune. Loven dikterer ikke forøgede Udgifter for Københavns Kommune, saaledes som den dikterer for de øvrige Købstadkommuner og Kommunerne paa Landet. Den eneste Byrde, der kan være Tale om, at dette Lovforslag